

SPAARNWOUDE PARK

LAAGLANDEN EN HOOGLANDEN

Een ambitiesdocument voor de toekomst van recreatiegebied Spaarnwoude

INHOUDSOPGAVE

Global challenges	4
Metropoolregio	5
Spaarnwoude het is er al	6
Stap 1: Reframing identity	8
Spaarnwoude Park	
Laaglanden en Hooglanden	
Stap 2: Netwerkpark	10
Zet mensen centraal in de ervaring	
Landschap en locaties	
Ondernemers	
Thema's	
Wereldervaringen	
Experience oriented design	
Stap 3: Experimenteren en delen	14
Successen creëren en zichtbaar maken	
Content marketing	
Kortlopende experimenten en partnerships	
Groot denken	
Spaarnwoude Park akkoord	18

“Spaarnwoude speelt een cruciale rol in het grotere verhaal over de toekomst van het metropolitane landschap. Het is dankzij onze voorouders dat we dit nu hebben, en het is fantastisch dat het in de toekomst nieuwe functies krijgt.”

Zef Hemel - Hoogleraar Universiteit van Amsterdam

“We moeten stad en natuur in samenhang met elkaar ontwerpen. Voor de toekomst moeten we daarom scenario's ontwikkelen die ons helpen in te zien hoe technologische, sociale, politieke en economische factoren de gebouwde omgeving gaan beïnvloeden.”

Caroline Bos - Co-founder UNStudio

“Net als de historische innovaties die Spaarnwoude hebben gemaakt tot wat het is, vraagt deze tijd waarin verstedelijking onderdeel is van onze wereld om vernieuwingen. Spaarnwoude kan voor de toekomst het spannendste metropolitane park én innovatielab voor natuur en biodiversiteit wereldwijd worden.”

Jos Gilliam - Directeur Recreatie Noord-Holland

Uitdaging groenzones in de stad

Verstedelijking geeft druk op groenvoorzieningen

Digitalisering en globalisering

Duurzame energiebronnen claimen ruimte rond de stad

Natuurbehoud dicht bij de stad

Luchtvervuiling

GLOBAL CHALLENGES

Verstedelijking is de uitdaging van onze tijd

We zijn allemaal astronauten van het ruimteschip aarde, schreef Wubbo Ockels in 2014 in zijn statement voor de mensheid. We leven op een prachtige, kwetsbare planeet, waar we niet zonder kunnen. Tegelijk verandert deze wereld in een ongeëvenaard tempo. Door digitale media staan we met elkaar over de hele wereld in verbinding, waardoor onze wereld de afgelopen decennia steeds kleiner is geworden. We zijn onderdeel van een global village.

Deze globalisering zorgt dat mensen elkaar meer opzoeken. De verwachting is daarom dat in 2030 twee derde van de wereldbevolking in steden leeft. Dit stelt steden voor vele nieuwe uitdagingen, zoals luchtverontreiniging, groenvoorzieningen en energie. Het huidige patroon van verstedelijking moeten we daarom veranderen, zodat we stad en natuur in samenhang ontwikkelen.

METROPOOLREGIO

Slimme oplossingen voor welzijn en welvaart in steden

In lijn met de wereldwijde verstedelijking is de verwachting van het Planbureau voor de Leefomgeving en het Centraal Bureau voor de Statistiek dat ook de bevolking in de vier grote steden in Nederland de komende decennia sterk zal blijven groeien. Ook voor de metropoolregio Amsterdam zijn de gevolgen van de groei nu al voelbaar. Inwoners en toeristen zullen in toenemende mate naar de omliggende gebieden gaan voor hun rust en energie.

Tegelijk zijn het de plekken waar we kunnen leren hoe we slimme oplossingen voor stedelijke uitdagingen als luchtkwaliteit, schone energie, en het behouden en versterken van natuur en biodiversiteit kunnen ontwikkelen. De Amsterdam Economic Board heeft de uitdagingen voor de metropoolregio Amsterdam benoemd om partijen samen te brengen en nieuwe initiatieven te nemen.

Voor natuurontwikkeling, recreatie en innovatie is de wisselwerking tussen stad en land in de regio daarmee van groot belang. In het verleden waren steden al afhankelijk van de regio, bijvoorbeeld voor voedselvoorziening. Door verstedelijking neemt de wederzijdse afhankelijkheid toe, en daarmee de behoefte aan een groen kloppend hart.

Metropolitane parken wereldwijd

Central Park, New York 3,4 km²
vrije tijd, kunst, muziek, festivals

Casa de Campo, Madrid 15 km²
vrije tijd, dierentuin, pretpark

Richmond Park, Londen 10 km²
sport, vrije tijd, dierenwereld

Baiyun Mountain, Guangzhou 18 km²
vrije tijd, natuurreservaat

SPAARNWOUDE HET IS ER AL

Rust, energie en innovatie

Spaarnwoude heeft alles in zich om te fungeren als het kloppende hart van de gemeenten Amsterdam, Haarlem, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Haarlemmermeer en Velsen – en daarmee de metropoolregio Amsterdam. Ten eerste zorgt de grote diversiteit van het landschap, de fortificaties, iconen, ondernemingen en evenementen ervoor dat inwoners en bezoekers natuur, sport en cultuur in één park kunnen ervaren. Er is nu al heel veel in het gebied. In 2016 bezochten al 5,1 miljoen bezoekers Spaarnwoude.

Ten tweede is Spaarnwoude de ideale omgeving om te leren en te experimenteren met slimme oplossingen voor de uitdagingen van de stad – zowel van de metropoolregio Amsterdam als de wereld. Spaarnwoude heeft namelijk een lange historie met innovaties, denk aan de verdedigingslinies van de Stelling van Amsterdam en het droogleggen van de Haarlemmermeer. Aanvullend heeft het recreatieschap Spaarnwoude een sterke governance-structuur, betrokken ondernemers, en er is lokaal veel kennis en capaciteit aanwezig. De infrastructuur voor innovatie is daarmee aanwezig, wat veel kansen biedt voor nieuwe, gezamenlijke initiatieven.

Kortom, Spaarnwoude is in potentie het grootste en meest innovatieve metropolitane stadspark wereldwijd, met een ongekende historie en diversiteit. De potentie van Spaarnwoude is tot nu toe echter niet geactiveerd, mede doordat het originele ontwerp na de start van de aanleg in 1970 nooit is afgemaakt. Nu, bijna 50 jaar later, is het daarom de tijd om er gezamenlijk voor te zorgen dat Spaarnwoude met een nieuw ontwerp en ambitie transformeert van versnipperde bufferzone tot kloppend hart van de metropoolregio.

Daarom gaan we:

- Het gebied positioneren als Spaarnwoude Park, met een kenmerkende structuur van Laaglanden en Hooglanden.
- Verbindingen tussen locaties ontwerpen zodat de mens centraal komt te staan in de ervaring van Spaarnwoude Park, en inhoudelijke verbindingen aangaan met partners door rond belangrijke thema's onderzoek en innovatie te initiëren.
- Zorgen voor een stroom zichtbare successen en (media)aandacht.

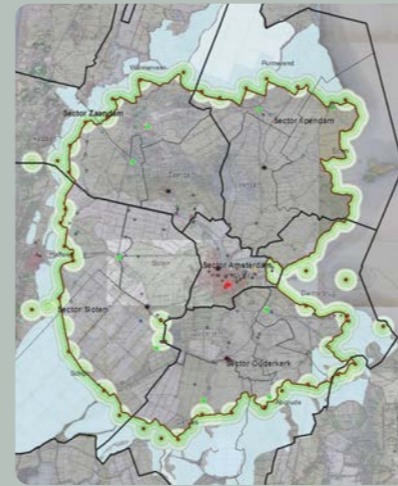
Historische verdedigingstactiek: inundatie

Romeinse fortificaties: Castellum Flevum

Natuurnetwerk Nederland

UNESCO Werelderfgoed: Stelling van Amsterdam

Urban legend: Hansje Brinker

Natuurnetwerk Nederland

Urban legend: Sparrowwouwer Reus

Spaarndammerdijk: 13e eeuwse dijk beschermt tegen het Oer-IJ

Stompe Toren: 13e eeuwse kerk in het dorp Spaarnwoude

Groenrecreatie: Houtrak, Buitenhuizen en Oosterbroek

Groenrecreatie

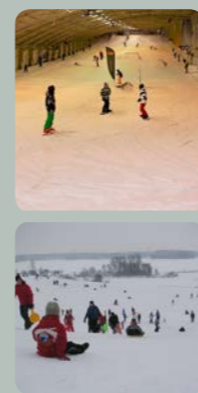
4x4

Outdooractiviteiten

Klimwand

Skihal

Golfbanen

Mountainbiketrack

Festivals: Dance Valley, Awakenings

STAP 1 Reframing identity

SPAARNWOUDE PARK

Laaglanden en Hooglanden

Veel mensen weten niet wat Spaarnoude is. Het is bijna alles en daarmee niets. Daarom geven we het gebied de naam die uitdrukt wat het is: Spaarnoude Park. Zo creëren we op een eenvoudige manier duidelijkheid over wat de plek is, zowel nationaal als internationaal.

De diversiteit van het gebied is een kracht maar ook een zwakte. Het is in zekere zin een gebrek aan profiel. Wie goed kijkt ziet echter wel degelijk een profiel: een herkenbare elementaire structuur van Laaglanden en Hooglanden. Net als een hart, dat uit twee hartkamers bestaat, bestaat Spaarnoude Park uit twee delen – twee energietypes – die samen het geheel vormen.

Hoofddacties

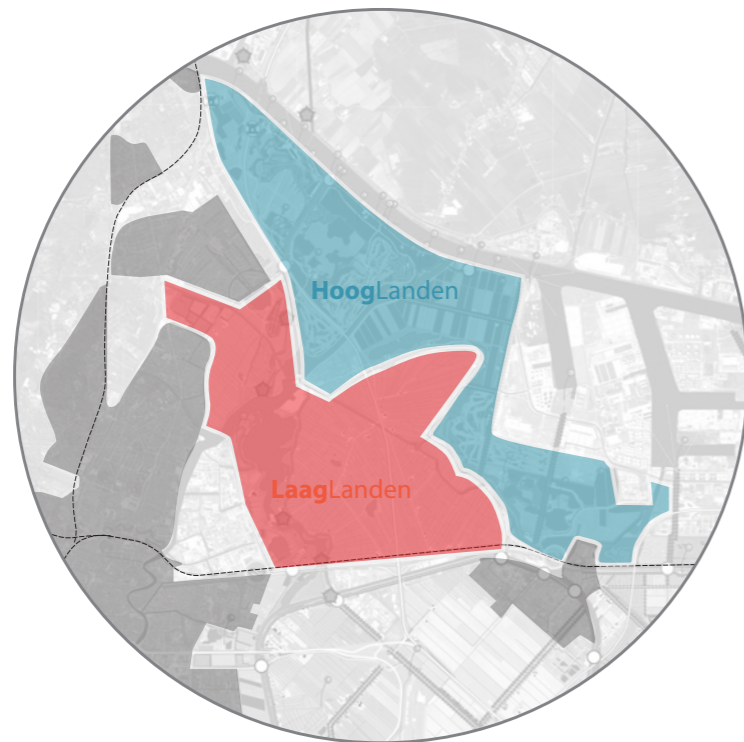
- Een nieuwe branding en visuele identiteit ontwikkelen, op basis van de naam Spaarnoude Park, en de reframing Laaglanden en Hooglanden (Internationaal gebruiken we Lowlands & Highlands).
- De nieuwe branding en visuele identiteit integraal implementeren, in Spaarnoude Park zelf (offline) en online.

LinkerHartkamer

RechterHartkamer

Spaarnoude: Hart van de metropoolregio Amsterdam

LaagInlaagpolder
LaagVegetatie
LaagEnergie
LaagBehoudend
LaagRust

HoogGebruik
HoogHeuvels
HoogVegetatie
HoogEnergie
HoogProgressief

Laaglanden

De Laaglanden van Spaarnoude Park bestaan voornamelijk uit veengebied en hebben een lage energie. De Laaglanden zijn het voorbeeld van hoe Nederlanders historisch altijd al het landschap hebben gebruikt, om vorm te geven en oplossingen te vinden voor de uitdagingen waarvoor we gesteld zijn. Inwoners en bezoekers kunnen hier deze natuur en historie ervaren, zowel alleen in stilte als samen.

Het inunderen van de velden bij de Positie van Spaarnoude kan bijvoorbeeld inwoners van het gebied en bezoekers uit de stad, maar ook de hele wereld, de unieke natuur en rust van de Laaglanden laten ervaren. De Laaglanden zijn zo tegelijk het levende bewijs van onze historie, ons 'oude land', en daarmee van het intrinsieke en historisch innovatieve karakter van Spaarnoude Park en de samenwerking tussen mens en natuur.

Hooglanden

De Hooglanden in het noorden van Spaarnoude Park zijn hooggelegen en hebben een hoog energieniveau door de evenementen, recreatie en horeca-ondernemingen. Hiermee zijn ze aantrekkelijk voor bezoekers uit de metropoolregio. De Hooglanden passen bij de postindustriële tijd, waarin het draait om evenementen en plekken waar mensen bij elkaar komen – om te feesten maar ook om te innoveren.

Kijk bijvoorbeeld op het gebied van innovatie in afvalverwerking naar Velsen Valley, een afvalberg die als locatie van het pionierende dancefestival Dance Valley een icoon is geworden voor bezoekers en de dancescene. Of Het Groene Schip: een afvalberg die door de samenwerking met ondernemers te zoeken transformeert tot een plek waar wij kunnen recreëren. De Hooglanden staan daarom ook voor het traditionele vermogen van Nederlanders om vorm te durven geven aan het landschap, en zo slimme oplossingen te vinden voor de grote uitdagingen van onze tijd.

STAP 2 Netwerkpark

ZET MENSEN CENTRAAL IN DE ERVARING

Door de grote diversiteit heeft Spaarnwoude Park nu al veel interessante en goed bezochte locaties: van rustgevend natuur en iconen met historische verhalen, tot in- en outdoor sportlocaties en evenementen. De plekken zijn echter geïsoleerd en logische verbindingen ontbreken: je kunt één locatie geweldig vinden en vaak bezoeken en dan weer naar huis gaan, terwijl je een interessante plek vlakbij nooit leert kennen. De schatten van het gebied zijn goed verstopt.

Landschap en locaties

Om dit te veranderen, gaan we het landschap als een netwerk beschouwen. We ontwerpen toegangen tot het park en verbindingen, die mensen verleiden de diversiteit aan plekken en mogelijkheden van Spaarnwoude Park te ontdekken. Zo ontstaan routes waarlangs je van alles tegenkomt.

Het netwerk zorgt daarmee ook voor wisselwerking tussen de twee hartkamers: de Laaglanden en de Hooglanden, indoor en outdoor, lage en hoge energie. Dit nodigt bezoekers van evenementen bijvoorbeeld uit om ook – op andere momenten in het jaar – in stilte de natuur en historie te ervaren. Zo zorgen wij dat we de festivals van wereldniveau die plaatsvinden in Spaarnwoude Park verankeren in het gebied.

Hoofddacties

- Cross-sell: de toegang tot het gebied verbeteren, met name in de Hooglanden.
- Cross-sell: routes binnen het gebied ontwikkelen.
- Up-sell: ervaringen op wereldniveau ontwikkelen, met name in de Hooglanden.
- Innovatie: ondernemersklimaat versterken.
- Innovatie: Spaarnwoude Park koppelen aan de thema's natuur en biodiversiteit en de thema's van het Amsterdam Economic Board, en regionale, landelijke en internationale innovatie-allianties hieromheen opstarten.

NU: Isolatie

Zwakke verbindingen tussen de nodes

STRAKS: Distributie

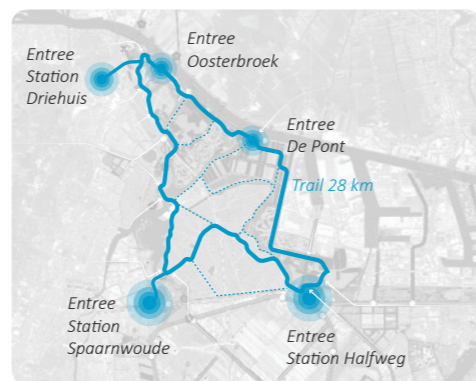
Sterke verbindingen tussen de nodes (fysiek en digitaal).

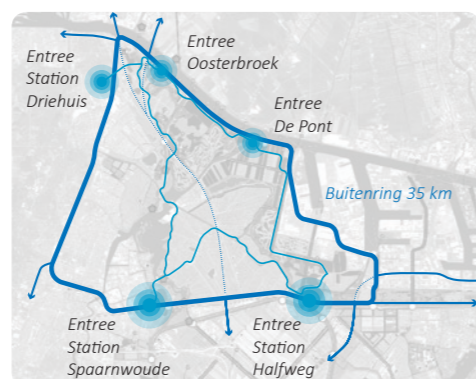
Netwerk van Spaarnwoude Park: gethematiseerd in Hoog- en Laaglanden

Netwerk kan worden ingezet als routing van Amsterdam naar Kennemerland

5 duidelijke entrees
Interne rondgaande route "Spaarnwouder Trail"

5 duidelijke entrees
Buitenring voor optimale toegang tot Spaarnwoude Park

Ondernemers

Initiatieven van ondernemers om verbindingen te leggen, bijvoorbeeld tussen activiteiten overdag en verblijfsplekken, kunnen we versterken door de gedeelde noemer van Spaarnwoude Park. Succesvolle initiatieven die het ondernemersklimaat verbeteren, trekken ook weer nieuwe ondernemers aan.

Thema's

We verbinden plekken ook inhoudelijk rond relevante thema's van de Amsterdam Economic Board en onderzoeken innovatieprogramma's. Zo maken we van Spaarnwoude Park een lerende omgeving waar we samen met toonaangevende (natuur)organisaties en kennisinstellingen onderzoek doen naar behoud en versterking van de biodiversiteit en de kwaliteit van de leefomgeving, in een regio, land en wereld die steeds meer verstedelijken. De lessen die we hieruit leren kunnen we delen met andere parken en natuur- en recreatiegebieden, bijvoorbeeld in het Natuurnetwerk Nederland. Oplossingen ontwikkeld in Spaarnwoude Park kunnen als voorbeeld dienen voor de wereld.

Spaarnwoude Park kan aanvullend de plek zijn waar we leren over andere uitdagingen van verstedelijking, zoals het gezond houden van onszelf en onze leefomgeving,

en slimme en schone manieren om onze mobiliteit, energie en afvalverwerking te organiseren. Denk op het gebied van mobiliteit aan de mogelijkheden die elektrische en zelfrijdende auto's bieden om geluidsoverlast rond snelwegen te verminderen, of e-bikes als alternatief voor gemotoriseerd vervoer. Door rond deze zeer belangrijke thema's voor onze tijd samenwerkingen aan te gaan maken we van Spaarnwoude Park voor mensen een lerende omgeving voor innovaties met mogelijk mondiale impact.

Wereldervaringen

Tot slot moeten de ervaringen en duurzame innovaties van Spaarnwoude Park van wereldklasse worden. De Laaglanden bieden veel mogelijkheden om natuur op een unieke manier samen te ervaren en te onderzoeken. We moeten daarom voorloper worden in energieneutrale, duurzame oplossingen voor natuur- en recreatiegebieden, en partnerships op nationaal en wereldniveau aangaan om te leren hoe we nieuwe technologie zoals elektrisch vervoer en sensortechnologie in kunnen zetten om Spaarnwoude Park stiller te maken.

In de Hooglanden zijn er volop kansen om ervaringen op wereldniveau toe te voegen. De postindustriële samenleving draait om belevenissen, evenementen en plekken waar mensen bij elkaar komen. De Hooglanden gaan deze ervaringen bieden.

Experience oriented design

Een experience wordt bepaald door plek, timing, engagement en verhaal. De plek bepaalt voor een belangrijk deel de ervaring, maar ook de timing is cruciaal. Een ervaring is bijzonder, wanneer je deze maar één keer per jaar kan beleven. Het achterliggende verhaal van de ervaring geeft deze meer lading, terwijl engagement zorgt voor verbondenheid. Een prachtige ervaring kan heel kleinschalig zijn door bijvoorbeeld de broedende lepelaars te zien tijdens zonsondergang, maar ook heel grootschalig. Denk aan een energiefestival waarin opwekking en opslag ter plekke plaatsvindt. Klein of groot, een ervaring op wereldniveau scoort hoog op alle vier elementen in het schema.

Thema's en ervaringen

Dit is een eerste aanzet tot ervaringen die het gebied kunnen versterken. Gedurende de visiefase ontwikkelen we dit schema verder samen met stakeholders, en starten we de eerste initiatieven.

	Biodiversity	Circular Economy	Healthy Environment	Mobility	Talent of the future	Digital Connectivity	
Laaglanden	 <ul style="list-style-type: none"> Inundatie Bloesem park Robot farming Vogelspotten 	 <ul style="list-style-type: none"> Solar fields Hansje Brinker Robot farming Inundatie 	 <ul style="list-style-type: none"> Fiets- en wandelverbindingen Inundatie 	 <ul style="list-style-type: none"> Verhuur e-bikes Fietsverbindingen Entree Spaarnwoude station Rondgaande route door Spaarnwoude 	 <ul style="list-style-type: none"> Robot farming 	 <ul style="list-style-type: none"> Augmented reality Online platform Smart light system 	Laaglanden
Hooglanden	<ul style="list-style-type: none"> Land art Energy lab Cleaning air Waste Hills 	<ul style="list-style-type: none"> Land art Energy lab Cleaning Air Event Dome Wind mill theme park Waste Hills 	<ul style="list-style-type: none"> Outdooractiviteiten Event dome Cleaning Air 	<ul style="list-style-type: none"> Cable Car Zelfrijdende auto's Entree Halfweg Station Waterverbinding Rondgaande route door Spaarnwoude 	<ul style="list-style-type: none"> Energy Lab Event Dome Augmented reality Online platform Smart light system 	<ul style="list-style-type: none"> Energy Lab Event Dome Augmented reality Online platform Smart light system 	Hooglanden

STAP 3 Experimenteren en delen

SUCCESSEN CREËEREN EN ZICHTBAAR MAKEN

Er gebeurt nu al veel in het gebied van Spaarnwoude Park, maar toch hoor je er weinig over. En als je er iets over hoort gaat het vaak over een specifieke locatie of evenement, zonder dat het gebied als geheel wordt genoemd. Een rem op deze positieve aandacht voor Spaarnwoude Park als geheel is het gemis aan bestuurlijke betrokkenheid. Dit is een gemiste kans, want het park heeft een grote maatschappelijke en economische waarde. Snelle besluitvorming is nodig. Dit maken we op de volgende manieren mogelijk.

Contentmarketing

Door een doorlopende stroom deelbare content te genereren, zorgen we dat iedereen bij Spaarnwoude Park wil horen. Betrokkenheid bij Spaarnwoude Park moet positief uitstralen op de betrokkenen en aanstekelijk werken voor anderen. Je wilt erbij horen. Dit doen we door onder de naam Spaarnwoude Park te allen tijde zichtbaar te maken wat er gebeurt. We investeren daarom op korte termijn in content marketing, zodat de diversiteit en kracht van Spaarnwoude Park als geheel zichtbaar worden.

Aanvullend gaan we marketing-partnerships aan. Denk aan Amsterdam Marketing en Haarlem Marketing, maar ook aan (lokale) mediapartners. De sleutel is om zoveel mogelijk gebruik te maken van de (online) kanalen en marketing-infrastructuur van partners, om de unieke verhalen van Spaarnwoude Park te delen.

Hoofdacties

- Investeren in contentmarketing om successen zichtbaar te maken.
- Strategische partners definiëren.
- Kortlopende innovatieprojecten starten en regelvrije free zones ontwikkelen.
- Stroomlijnen van de besluitvorming rond recreatieschap Spaarnwoude.

Kortlopende experimenten en strategische partnerships

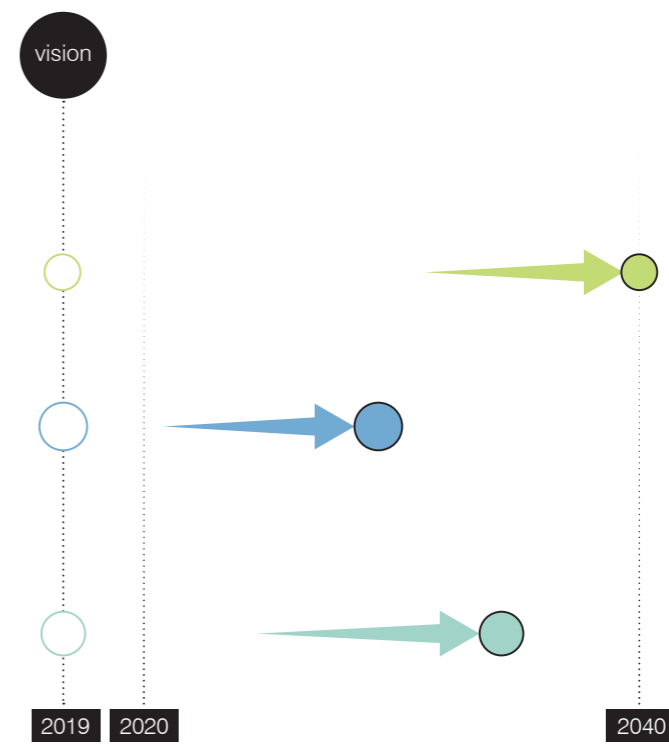
We kunnen op korte termijn al innovatieve projecten opzetten en succes behalen, door de inhoudelijke verbinding met de grootstedelijke uitdagingen te versterken en co-creatie-projecten met strategische partners te initiëren. Door kortcyclisch meetups te organiseren rond voor het gebied relevante thema's en potentiële partners daarvoor uit te nodigen, bouwen we aan een innovatienetwerk.

Zo kan Spaarnwoude Park snel successen boeken op het gebied van bereikbaarheid, door aansluiting te zoeken bij partijen die al samenwerken rond het thema mobiliteit. Denk aan een experiment op het gebied van fietsroutes tussen Haarlem en Amsterdam. Dit soort kortdurende initiatieven zijn ook een oplossing voor de regeldruk waar langetermijnprojecten op vastlopen. De free zones die Amsterdam kent, regelarme zones waar kortetermijnprojecten plaatsvinden, kunnen hier ook in helpen. Via (sociale) media laten deze experimenten vervolgens de potentie van Spaarnwoude Park als innovatielab zien aan de regio, Nederland en de wereld.

Spaarnwoude Park wordt zo een aanjager van verbindingen tussen locaties, partijen en stakeholders binnen en buiten het gebied – en maakt de potentie van Spaarnwoude Park als geheel zichtbaar. De optelsom van successen in het gebied en de zichtbaarheid ervan, maakt dat er een gevoel van eenheid ontstaat bij partijen, zowel binnen als buiten het gebied.

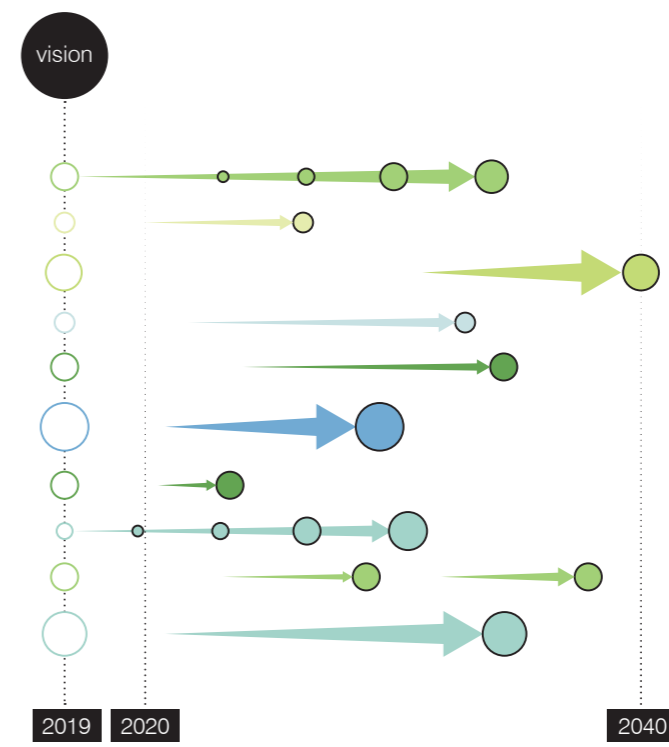

Digitaal platform versterkt het netwerk en de identiteit van Spaarnwoude Park

NU: Alleen grote stappen

Alleen grootschalige projecten en geïsoleerd laden van submerken

STRAKS: Constante stroom van successen

Hoge frequentie van successen geeft draagvlak voor grootschalige projecten. Structureel laden van submerken en moedermerk (co-branding).

GROOT DENKEN

Historische innovatie als inspiratie voor de toekomst

In dit plan hebben we onze ambitie voor Spaarnwoude Park omgezet in praktische besluiten en acties. De echte keuze gaat echter niet over de interventies in deze ambitie, maar om de durf om groot – en daarmee voorbij de grenzen van het gebied – te denken. Net als de historische innovaties die Spaarnwoude hebben gemaakt tot wat het is, vraagt deze tijd waarin verstedelijking onderdeel is van onze wereld, om vernieuwingen die zorgen dat we Spaarnwoude Park vormen tot het kloppende hart van de provincie Noord-Holland, de betrokken gemeenten, en daarmee de metropoolregio Amsterdam.

De keuze die voor ons ligt is of Spaarnwoude dichtslibt als bufferzone met rafelrandjes. Of dat we samen kiezen voor een mondiaal, groen, metropolitaan park vol natuur, energie en innovatie dat zich kan meten met wereldwijde parken in metropoolregio's. Deze historische mentaliteit van internationaal denken en Hollands ondernemerschap is nodig om van Spaarnwoude Park de plek te maken waar inwoners van de metropoolregio zich thuis voelen, waar onderzoekers leren hoe natuur behouden kan blijven in het licht van wereldwijde verstedelijking, en internationale toeristen onvergetelijke historische verhalen kunnen ervaren. Dit maakt dat Spaarnwoude Park kan transformeren tot het spannendste metropolitane park én innovatielab voor natuur en biodiversiteit wereldwijd.

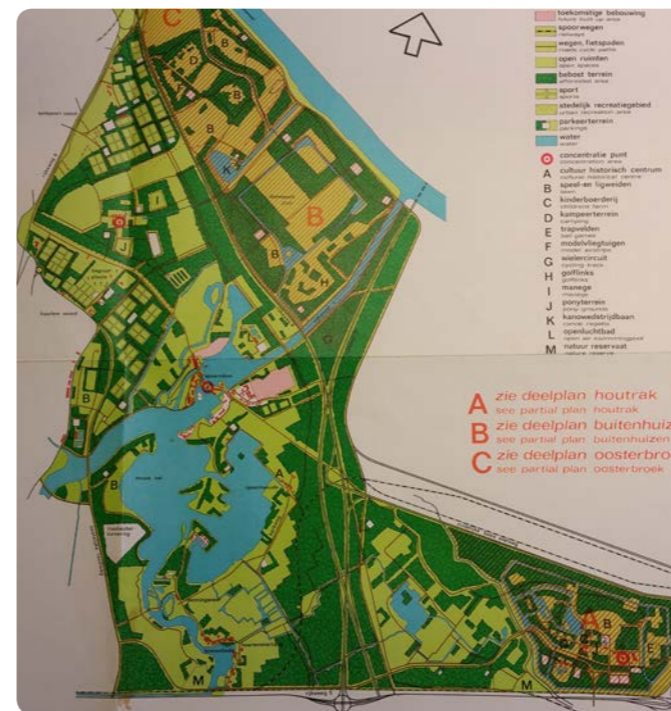
Ambitie 1300: Inlaagpolder

Een van de vroegste grootschalige waterwerken ter wereld

Ambitie 1873: Haarlemmermeerpolder

Grootste drooggelegde meer van de 19e eeuw

Ambitie 1973: Recreatieplan

Een van de grootste recreatiegebieden van Nederland

Ambitie 2018: Spaarnwoude Park

Een van de grootste en meest veelomvattende metropolitane parken ter wereld

SPAARNWOUDE PARK AKKOORD

Dit document is onze uitnodiging aan alle betrokkenen – waaronder de gemeenten, provincie, strategische partners en ondernemers – om eind 2018 in het centrum van Spaarnwoude Park, de Stompe Toren in Spaarnwoude, samen met ons het Spaarnwoude Park Akkoord te tekenen. Zo werken wij ernaar toe om in 2020, 50 jaar na de eerste aanleg, Spaarnwoude Park en de Laaglanden en Hooglanden samen met alle betrokkenen aan het lokale, regionale, nationale en internationale publiek te presenteren.

COLOFON

Amsterdam, 13 maart 2018

Recreatie Noord-Holland NV

Jos Gilliam
Paul Kotvis
Miriam Brouwer

UNS UNSTUDIO

Caroline Bos
Astrid Piber
Roger Tan
Lars van Hoften
Dana Behrman
Pedro Silva Costa

Groundforce. Studio

Matthijs ten Berge
Ruurd Priester
Twan Eikelenboom

Met bijdragen van:

Zef Hemel
(Hoogleraar UvA)
Sander Groet
(ID&T, A'DAM toren)
Rob van Aerschot
(programmamanager MRA)
Martijn Dekker
(gemeente Haarlem)
Alex Jansen
(gemeente Haarlemmermeer)
Baukje Kramer
(gemeente Velsen)

SPAARNWOUDE PARK

LAAGLANDEN EN HOOGLANDEN

Een ambitiedocument voor de toekomst van
recreatiegebied Spaarnwoude

